

Zika, riktlinjer

Zikavirus tillhör gruppen Flavivirus. Dess naturliga reservoar är inte fastställd. Zikavirus har länge varit endemiskt i stora delar av Afrika och Sydostasien. 2013 utbröt en epidemi som omfattade flera öar i Stilla havet och 2015 drabbades Brasilien av ett utbrott som sedermera har spridits till fler länder i Central- och Sydamerika, Mexiko och Karibien. För aktuellt epidemiologiskt läge se CDC [Zika Travel Information | Travelers' Health | CDC](#) och ECDC [Threats and outbreaks of Zika virus disease \(europa.eu\)](#). Zikavirusinfektion är inte anmälningspliktig enligt smittskyddslagen.

Smittvägar

- Stick av infekterad *Aedes*-mygga
- Transplacentär överföring
- Sexuell smitta
- Blodtransfusion (rutin finns för blodgivare)

Inkubationstid, symtom och komplikationer

- Inkubationstiden är 3-12 dagar
- De flesta infektioner är milda eller helt asymtomatiska.
- Feber, icke-purulent konjunktivit, ledvärk, makulopapulösa hudutslag, muskelvärk och huvudvärk kan uppstå.
- Symtomen varar i 2-7 dagar.
- I sällsynta fall kan vuxna drabbas av Guillain-Barrés syndrom.
- Om en gravid kvinna infekteras med zikavirus finns risk för fosterskador, så kallat kongenitalt zikavirusyndrom, innefattande mikrocefali och andra skador på nervsystemet. Risken har uppskattats till 6% och är störst vid infektion under första trimestern.

Diagnostik och behandling

- Eventuell provtagning skall ske efter diskussion med infektionsspecialist.
- Inom 14 dagar från feberdebut: [PCR](#) på blod, urin, (likvor).
- >2 v efter feberdebut eller >32 dagar efter exposition: [Antikroppspåvisning \(serologi\)](#)
- Båda analyser utförs av Folkhälsomyndigheten ([länk remiss speciell diagnostik](#)).
- Serologisk korsreaktivitet finns med andra flavivirus (TBE, dengue, west Nile, japansk encefalit-virus, gula febern) och tidigare infektion av eller vaccination mot dessa sjukdomar kan påverka analysresultatet
- Ange på remissen: Insjukningsdatum, ev. graviditet och gestationsvecka, vart och när personen har rest, samt eventuell tidigare infektion med eller vaccination mot TBE, west Nile, japansk encefalit och gula febern.
- Det finns ingen specifik behandling och inget förebyggande vaccin.

Rekommendationer avseende graviditet

- En gravid kvinna som planerar att resa till ett område med pågående zikavirustransmission bör diskutera riskerna med sin vårdgivare eller resemedicinsk mottagning.
- Om resa sker, rekommenderas myggprotektion hela dygnet (myggmedel och myggnät över säng, alternativt air condition).
- Efter vistelse i område med pågående zikavirustransmission (gäller både kvinnan och sexualpartner) rekommenderas att graviditet undviks 3 månader efter hemkomst (eller efter eventuella symtom tydande på zikavirusinfektion) om det är mannen som har rest och 2 månader om det är kvinnan, samt att kondom används för att undvika sexuell överföring av viruset.
- Gravid kvinna: Om sexuell partner vistats i endemiskt område rekommenderas kondom under resten av graviditeten.

Riktlinjer för provtagning

Provtagning efter resa till zikaendemiskt område vid och enl. tabell nedan

- <14 d sedan feberdebut: PCR blod, urin (likvor).
Om negativt resultat: komplettera med serologi. Förnyad serologi efter 2-3 v.
- >14 dagar sedan feberdebut eller >32 dagar sedan exposition: Serologi.
Ta samtidigt PCR blod och ev. urin för senare analys (om serologin skulle vara svårtolkad).

	Provtagning	Rekommendation
Uttalade symtom talande för zikavirusinfektion	Ja, om det påverkar handläggningen Överväg också PCR på likvor	Glöm inte bort allvarliga differentialdiagnoser som malaria och tyfoidfeber
Inga eller milda symtom	Nej	
Gravid, möjlig exposition oavsett symtom	Ja	Överväg samtidig PCR på blod/urin även om >14 d sedan feberdebut (gravid kan utsöndra virus längre tid)
Sexualpartner till gravid, oavsett symtom	Nej	Använd kondom vid samlag resten av graviditeten
Naturlig graviditet planeras	Nej	Se ovan
Planerad IVF	Ja, eventuellt	Rådgör med fertilitetsenheten

Läs mer

Länk till Folkhälsomyndigheten:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/zikavirus/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/r/rekommendation-handlaggning-misstankt-zikavirus/>

Länk till WHO:

<https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/zika-virus>